

မုဒ်နိမိတ္တိ မုတမုဒ် နမိမုဒ် မုဒ်ပုဒ်ဆိကတၢ်တၢ်လၢ လၢနဟံဉ်ဒုဉ်အပူၤ လၢကထီဉ်ခိလုဉ်ကိလၢ ကီၢ်အမဲရကၤအပူၤဒါ? ပသ့ဉ်ညါဟံဉ်ပနီဉ်လၢ တၢ်အံၤကမုဒ်ဝဲတၢ်အိဉ်သးအကါဒိဉ် လၢအလီၤသ့ဉ်ပိးသးဝးဘဉ်ဆဉ်, ပဝဲ ဖဲ Simpson ခိလုဉ်ကိအပူၤန့ဉ်, ပအဲဉ်ဒီးဘိးဘဉ်သ့ဉ်ညါသုဘဉ်ဃး တၢ်လၢနဒီးနဟံဉ်ဒုဉ်ကြၢးကတဲာ်ကတီၤဆိဟံတဖဉ် ဒီးမၤတၢ်ဆၢတဲာ်အဂ့ၤကတၢ်လၢ လဲၤမၤလိကုဉ်သ့ပတီၢ်ထီ လၢတၢ်လီၤဖဲလဲဉ် ဒီးတၢ်လၢနဟံဉ်ဖိဃီဖိ မုဒ်လၢဟံဉ်ဝဲသ့တဖဉ်န့ဉ်လီၤ.

Simpson ခိလုဉ်ကိဟ့ဉ်ထီဉ်တၢ်ရဲဉ်တၢ်ကျဲၤလၢဘဉ်လီၤဘဉ်စး ဒီးတၢ်မၤစၢၤတဖဉ် လၢကမၤစၢၤပုၤကိဖိခဲလၢ ဃုာ်ဒီးအတၢ်မၤန့ၤတၢ် လၢလံာ်ခိလဲၤခိၤတကပၤန့ဉ်လီၤ.

1. **တၢ်မၤစၢၤလံာ်ခိလဲၤခိၤအလီၤခါဉ်သး** – စးထီဉ်လၢ တၢ်သိဉ်လိလီၤဆိကလီ တုၤဃီၤဆူ တၢ်ဃုသ့ဉ်ညါမၤလိ အတၢ်န့ဉ်ကျဲန့ဉ်, ပမၤစၢၤန့ၤသ့ထီဘိလၢနတၢ်မၤန့ၤကိးပတီၢ်ဒီးအဂီၢ်န့ဉ်လီၤ ပဟ့ဉ်လီၤ တၢ်မၤလိလံာ်လဲၤ တၢ်မၤစၢၤတဖဉ် ဆူ Simpson ခိလုဉ်ကိဖိခဲလၢ. လံာ်တၢ်မၤလိမိၢ်ပုၤခဲလၢ. GPAs ခဲလၢ. တၢ်မၤလိပတီၢ် ဒီးတၢ်သ့တၢ်ဘဉ်ခဲလၢ. နမုဒ်ဃုဒီးန့ဉ် တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤတဖဉ်လၢ ပုၤနီၢ်ခိကွဲ ကွဲတဖဉ်အဂီၢ်မုဒ်ဂ့ၤ, တၢ်မၤစၢၤလၢ တၢ်ကမၤလိမၤဒီးတၢ် လၢတၢ်ဒီးစးအဂီၢ်မုဒ်ဂ့ၤ, တၢ်န့ဉ်လိလံာ်တဘျီ လီၤဆိအဂီၢ်မုဒ်ဂ့ၤ, တၢ်ဟ့ဉ်ကုဉ်ဘဉ်ဃးလံာ်ခိလဲၤခိၤ မုတမုဒ် ဃုကွဲတၢ်န့ဉ်ကျဲမုဒ်ဂ့ၤန့ဉ်, ပကရူၢ်အိဉ်ဖဲအံၤ လၢကမၤစၢၤန့ၤန့ဉ်လီၤ.

2. **မၤလိတၢ်လၢထံဂ့ၤကီၢ်ဂၤ** – ဟီဉ်ခိဉ်ဒီဖျါတၢ်မၤလိကိဉ် ဒီးတၢ်ဆဲးတၢ်လၢ မုဒ်မဆါတနံအံၤ တၢ်မၤလိတဖဉ် ကွဲဃုပုၤလၢအိဉ်ဒီးဟီဉ်ခိဉ်ဒီဖျါအတၢ်ထံဉ် ဒီးအိဉ်ဒီးတၢ်လဲၤခိဖျါ ဘဉ်ဃး ပုၤဂၤအတၢ်ဆဲးတၢ်လၢ ဒီးလၢတၢ်အံၤအဃိ Simpson ဟံလီၤတၢ်လုာ်တၢ်ပုၤဒ်အံၤ လၢပပုၤကိဖိတဖဉ် အထံဂ့ၤကီၢ်ဂၤတၢ်လဲၤခိဖျါတဖဉ်အဖိခိဉ်န့ဉ်လီၤ. ခိဖျါလၢတၢ်မၤလိတၢ် လၢထံ ဂ့ၤကီၢ်ဂၤအဃိန့ဉ်, နမုဒ်လၢလၢ နကနၢ်ပၢ်ဟီဉ်ခိဉ်ဖျါသ့, မၤလိလၢကဟံဉ်ဟံဉ်ပုၤပုၤဂၤအတၢ် ဆဲးတၢ်လၢတဖဉ် လၢနတၢ်ဆဲးတၢ်လၢ အမဲာ်ညါ, ကွဲကဒါက့ၤနတၢ်ဆဲးတၢ်လၢ လၢတၢ် ထံဉ်အသီတကပၤ, မၤအါထီဉ်တၢ်သ့တၢ်ဘဉ်လၢကျိာ်အဂၤ ဒီးမၤလိန့ၢ်တၢ်ဆိကမိဉ်အသီ ဘဉ်ဃးနီၢ်ကစၢ်တၢ်န့ၢ်လီၤသးန့ဉ်လီၤ.

တၢ်မၤလိတၢ်လၢထံဂ့ၤကီၢ်ဂၤအတၢ်ရဲဉ်တၢ်ကျဲၤခဲလၢအံၤ ဘဉ်တၢ်တီခိဉ်ရိဉ်မဲအီၤခိဖျါ Simpson ဖုဉ်စိမိၤ သရဉ်တဖဉ် ဒီးတၢ်အိးထီဉ်အီၤလၢ Simpson ကိဖိခဲလၢ လၢအအိဉ်ဒီး လံာ်တၢ်မၤလိမိၢ်ပုၤ ဒ်လဲဉ်ဂ့ၤန့ဉ်လီၤ.

3. **တၢ်အိဉ်ဆူဉ်အိဉ်ချ့ ဒီးတၢ်ဟ့ဉ်ကုဉ်ဟ့ဉ်ဖးအတၢ်မၤစၢၤတဖဉ်** -တၢ်ဖိတၢ်လံၤ ဒီးတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ လၢအကလီ ဒီးတၢ်မၤစၢၤလီၤအဘူးအလဲတဖဉ် အိဉ်လၢပုၤကိဖိအဂီၢ်န့ဉ်လီၤ. တၢ်အံၤ တၢ်တဟံဉ်ပနီဉ်အီၤ ဘဉ်ဆဉ် ပဉ်ဃုာ်ဒီး ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူတၢ်ကူစါယါဘျါဆိ, တၢ်ဃုသ့ဉ်ညါတၢ်ဆူးတၢ်ဆါ ဒီးတၢ်ဘဉ်ဒိဘဉ်ထံး,

ဆုန်ချတၢ်ကုန်ဘၣ်ကုန်သ့အပီးလီၤ ဒီးတၢ်အိၣ်ယၢၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. Simpson ဒီလ့ၣ်ကိတၢ်ဟ့ၣ်ကုန်ဟ့ၣ်ဖး အတၢ်မၤစၢၤအဝဲၤဒီးန့ၣ် အိၣ်လၢပုၤကိဖိအဂီၢ်လၢကထံၣ်လိာ်သးလၢမဲၣ်သကိးမဲၣ် ဒီးဒီဖျိလီၤတဲစိ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟ့ၣ်ကုန်ဟ့ၣ်ဖးလၢတၢ်ဂီၤမူပူၤန့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးန့ၣ်, ပကသုၣ်ဖံသးညီစ့ၢ်ကိး လၢကမၤစၢၤန့ၣ် ဘၣ်သး တၢ်ဆုၢ်တၢ်မၤစၢၤဆူညါတတီၤ လၢနနီၢ်ကစၢ်ဟီၣ်ကဝီၤပူၤန့ၣ်လီၤ.

4. **တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤပုၤကိဖိတၢ်ဖိးတၢ်မၤတဖၣ် (TRIO)** -ဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်မၤစၢၤ လၢပုၤလၢကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ် တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲတဖၣ်အဂီၢ်

TRIO တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤပုၤကိဖိတၢ်ဖိးတၢ်မၤတဖၣ်န့ၣ် မ့ၢ်ကီၢ်စၢၤဖျိၣ်ဟ့ၣ်ကျိၣ်စ့ဆိၣ်ထွဲ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ လၢအဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤ လၢကဆိၣ်ထွဲ တၢ်မၤလိလံာ်လဲၣ်, တၢ်ဆဲးတၢ်လၢအတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ် ဒီးနီၢ်ကစၢ်တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ် အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ လၢပုၤဟဲလီၤစၢၤ လၢကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲတဖၣ်အဂီၢ် လၢဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်တၢ်တြီၤမၤတံာ်တံာ်တလီၢ်လီၢ် လၢပတီၢ်ထီၣ်တၢ်ကုန်ဘၣ်ကုန်သ့အပူၤ - စၢၤသွဲၣ်ဆိ ကတၢ်, ပုၤတၢ်ဟဲန့ၣ်စ့ၤ ဒီးကိဖိလၢတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လီၤဆီတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤဝဲအံၤအဂီၢ် တၢ်န့ၣ်ဘျး အတၢ်ကွဲးရဲၣ်လီၤအိၣ်ဖးထီၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤအံၤ တၢ်ဟ့ၣ်ကလီၤအီၤ လၢပုၤကိဖိတဖၣ်အဂီၢ်ဘၣ်ဆၢၣ် အဝဲသ့ၣ်ကဘၣ်ပတံထီၣ်အီၤန့ၣ်လီၤ.

5. **ကျိၣ်စ့တၢ်မၤစၢၤ ဒီးတၢ်သိၣ်လိလီၤဆီ** - တဘၣ်ကိာ်တဂ့ၤ. ဖဲအံၤန့ၣ်နတဘၣ်ဟ့ၣ်ကိလဲခဲလၢာ်ဘၣ် - တတုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးထဲန့ၣ် ဒၣ်လဲာ်ဘၣ်!

Simpson အပုၤကိဖိတဂၤစုာ်စုာ်အံၤ ကြၢးဝဲဘၣ်ဝဲဒီး ကုန်သ့စ့ဆိၣ်ထွဲ လၢကစးထီၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ဝဲ \$22,000 န့ၣ်လီၤ. ဒီးတၢ်အံၤမ့ၢ်တၢ်အိၣ်ထီၣ်ထီၣ်ဒီးလီၤ! ပဒုးအိၣ်ထီၣ် SIMPSON PROMISE ဒ်တၢ်အၢၣ်လီၤသးတခါ လၢတၢ်ဟ့ၣ်အဘူးအလဲကန့ၢ်အဂီၢ်လီၤ. တၢ်အံၤဟ့ၣ်ဘူးဟ့ၣ်လဲ တၢ်သိၣ်လိလီၤဆီအဘူးအလဲခဲလၢာ် (ပုၤဃုာ်ဒီး Simpson, ကိာ်စဲၣ်ဒီးကိာ်စၢၤဖျိၣ် အစ့တိာ်ဟ် ဒီးကုန်သ့စ့ဆိၣ်ထွဲအတၢ်မၤစၢၤ) လၢ Iowa အပုၤကိဖိလၢကြၢးဝဲဘၣ်ဝဲတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်အံၤ အိၣ်ဒီးအလုၢ်အပုၤဒိၣ်ဒိၣ်မုၢ်မုၢ် လၢဖိသၣ်အတၢ်အိၣ်မူဆူညါအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. Simpson န့ၣ်မ့ၢ်နီၣ်ဂံၢ် 1 ဒီလ့ၣ်ကိလၢ Iowa အပုၤ လၢကိဖိလီၤလံၤ လၢအဖျိထီၣ်ကိ တနံၣ်ဝံၤအလီၢ်ခဲန့ၣ်လီၤ.

လၢၤဂံၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်တီၤမၤမၤအၤတဖၣ်အဂီၢ်, ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သး ပှ်ယဲၤသန့ဝဲအံၤတက့ၢ် - တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ 5 မံၤ လၢၤ
စၢၤသ့ၣ်ဆိကတၢ် မိၢ်ပၢ်တဖၣ် ကြၢးသ့ၣ်ညါတၢ်ဃးဒီး ခီလ့ၣ်ကို

<https://scholarshipamerica.org/blog/5-things-first-generation-parents-should-know-about-college/>